

Verksamhetsberättelse för Sjukhuskyrkan SÖS 2015

Inledning

I sjukhuskyrkan på SÖS har vi sedan flera år tillbaka valt att skriva en gemensam verksamhetsberättelse för vårt ekumeniska arbete. Vi arbetar med delmål (effektmål) som vi i verksamhetsredovisningen redogör för hur vi arbetat med. Årets utformning följer den nyordning som gjorts i Högalids församling. Rubriken Budget gäller enbart den svenskkyrkliga delen av sjukhuskyrkans verksamhet.

Budget

Verksamhetsansvarig, Högalid: Margith Gorji, diakon fram till och med maj 2015, Peter Sandin, präst med diakonal inriktning från juni-december.
Budget: 280 000

Effektmål, 1 år

- Utveckla och arbeta vidare med kommunikation och nätverkande internt på sjukhuset och externt i sjukhuskyrkans sammanhang i Stockholm och med kristna församlingar på söder.
- Fortsätta inbjuda till gudstjänst samt fördjupa och utveckla arbetet med musikens roll i sjukhuskyrkan.
- Bedriva enskilda samtal med patienter och närstående, enskilt eller i grupp.
- Arbeta med personalstöd i olika former.
- Delta i regelbunden handledning och fortbildning för teamets medlemmar.
- Upprätthålla kontinuerlig bemanning och beredskap i sjukhuskyrkan.
- Tillsammans med lekterapin erbjuda stödgrupper till barn som förlorat en anhörig
- Tillsammans med det diakonala teamet i Högalid utveckla och starta upp verksamhet för patienter som vårdas i hemmet med ASIH (Avancerad sjukvård i hemmet), vuxna anhöriga och barn

Utvärdering av mål

Sjukhuskyrkan på Södersjukhuset har under 2015 haft åtta planerade effektmål. Merparten av målen gäller att fortsätta upprätthålla den verksamhet som sjukhuskyrkan bedriver. Till exempel att inbjuda till gudstjänster och bedriva samtal med patienter och anhöriga – enskilt eller i grupp samt erbjuda personalstöd i olika former och hålla sjukhuskyrkans lokaler öppna dagtid. Dessa mål har uppnåtts på ett bra sätt.

Vi har arbetat vidare med kommunikation och nätverkande internt på sjukhuset och externt i sjukhuskyrkans sammanhang i Stockholm. Vi har också försökt hålla kontakt med kristna församlingar i Södersjukhusets närområde, bl a genom församlingsbesök ofta med gudstjänst/predikomedverkan med information om sjukhuskyrkan vid kyrkkaffet.

Teamets medlemmar har regelbundet deltagit i handledning och fortbildning, bl a under sjukhuskyrkans årliga fortbildningsdagar i oktober som denna gång ägde rum i Västerås.

Under året har teamet med stöd av diakonala teamet i Högalid bemannat sjukhuskyrkan alla vardagar samt upprätthållit beredskap dygnet runt under helgdagar.

Personalsituationen i sjukhuskyrkan samt de stora förändringar som skett i Högalids församling har under året fortsatt påverka teamets möjlighet till nytänkande och att nå

uppsatta mål. I mitten av februari började Eva Rubensson sin tjänst som sjukhusdiakon. Margith Gorji slutade sin tjänst som verksamhetsledare för sjukhuskyrkan och efterträddes under vakansperioden av Peter Sandin.

Det mål som handlar om att tillsammans med det diakonala teamet utveckla och starta verksamhet för patienter som vårdas inom ASIH har vi inte arbetat med. Det beror dels på att vi vill invänta den kartläggning och det arbete som görs i Stockholms stift kring ASIH i relation till församlingarna och som kommer att presenteras i april 2016 men också på hur personalsituationen inom det diakonala arbetsområdet i församlingen har sett ut under året. Att arbeta i relation till ASIH är församlingens angelägenhet men där sjukhuskyrkan kan vara en resurs med sin kompetens.

När det gäller målet att utveckla och fördjupa musikens roll i sjukhuskyrkan har det försvårats av att medverkan av musiker under stora delar av året inte bemannats av ordinarie musiker utan av tillfälliga vikarier som skiftat från gång till gång samt att församlingens musiker och körer inte haft möjlighet att medverka vid till exempel konserter på SÖS.

Verksamhetsberättelse

Sjukhuskyrkan är en ekumenisk arbetsplats och själavårdsteamet består av präst, pastor och diakon. Sjukhuskyrkan har varit öppen alla vardagar mellan kl 9-16 samt haft beredskap dygnet runt under helgtid med undantag för några veckor under semesterperioden. Meditationsrummet och våra arbetsplatser ligger centralt placerade och påverkar vårt arbetssätt, som kan liknas vid att ha en öppen mottagning dit människor kan komma och därav följer att bemanningen på plats är mycket viktig. Utöver denna bemanning i våra lokaler besöker vi patienter och närstående på de olika vårdavdelningarna.

Vår huvudsakliga arbetsuppgift är att bedriva samtal med patienter, anhöriga/närstående och personal. Anhöriga möter vi både enskilt och i grupp och personal möter vi till reflektionsgrupp/handledning samt enskilda samtal. Under 2015 har vi tillsammans med de andra sjukhuskyrkoteamen i Stockholm haft två samtalsgrupper för familjer som förlorat barn i samband med eller strax efter förlossningen. I samverkan med lekterapi på Sachsska barnsjukhuset har vi haft stödgrupper för barn som förlorat en förälder.

Gudstjänster, enskild andakt med mera

Varje torsdag kl 13 har vi firat veckomässa i Meditationsrummet. Andra former av gudstjänster sker i samband med förrättningar, främst begravningar av barn som dött i samband med förlossningen men även vigslar, enskilda nattvardsfiranden. Till alla helgons dag inbjöds dessa familjer till en Minnesstund i S:t Ansgars kapell som hölls tillsammans med Sjukhuskyrkan på KS Solna. Lena Ekberg medverkade på Spädbarnsfondens minnesstund i Högalidskyrkan.

Vi har även arrangerat konserter vid två tillfällen. På första advent anordnades en konsert i entréhallen med Andreaskyrkans kör Con Spirito och strax innan jul en konsert i aulan för sjukhusets personal med en ensemble ur S:t Jacobs ungdomskör.

Enskilda andakter har hållits vid sjukbäddar och i samband med dödsfall men även i Meditationsrummet. Sjukhuskyrkan har också samverkat med olika kliniker angående minnesstund när personal avlidit.

Övrig verksamhet

Tillfälligt avbrott, vägled avslappning, är en uppskattad verksamhet som fortsatt under året. Sjukhuskyrkans team har även tagit emot studiebesök från olika vårdutbildningar och medverkat i några klinikers fortbildningsdagar, bl a i Södersjukhusets traineeprogram för nyanställda sjuksköterskor.

Sjukhuskyrkans personal har medverkat vid bearbetande samtal/debriefing efter traumatiska händelser, främst på Sachsska barn-och ungdomssjukhuset.

En viktig del av verksamheten är att ständigt göra sjukhuskyrkans arbete känt för vårdpersonalen (som ofta byts ut). Detta gör teamet genom att bl a inbjuda olika grupper av medarbetare på sjukhuset till informellt "kyrkkaffe" i våra lokaler. Det är ett trevligt sätt att lära känna varandra bättre, byta erfarenheter och hitta nya vägar till samarbete.

Under vårterminen 2015 fortsatte vi arbetet att besöka avdelningars personalmöten och informera om sjukhuskyrkans arbete och under hösten 2015 har vi också för första gången gått ut på de olika mottagningarnas personalmöten för att presentera oss, och samtala tillsammans om hur sjukhuskyrkan kan vara en resurs i deras arbete. Det har varit en mycket positiv erfarenhet att också rikta arbetet mot mottagningarna som ofta har längre kontakter med patienter och vi har blivit väl mottagna där och träffat de flesta mottagningars personalgrupper.

Under hösten deltog Eva Rubensson och Christina Lindgren i en barnrättsombudsutbildning arrangerad av Sachsska barnsjukhuset, som utifrån barnkonventionen och barnkonsekvensanalys vill stärka barnets perspektiv i vården.

Marknadsföring / information

Vi har regelbundet uppdaterat sjukhuskyrkans hemsida både den externa och interna.

Vår folder finns tillgänglig i Sjukhuskyrkans foajé och ute på de olika avdelningarna/mottagningarna. Vi har inför påsk, advent och jul delat ut informationsblad om vår verksamhet till de olika avdelningarna, mottagningarna, personalavdelningen och administrationen. Inför julen delade vi ut julgåvor i form av en liten chokladask till alla avdelningar samt servicepersonal dels som en liten uppmuntran och dels som ett enkelt tack för gott samarbete men också för att göra oss påminna och kända.

Under hösten har vi med hjälp av sjukhusets informationsavdelning förändrat information och skyltar i våra lokaler. Adventskonserterna i entréhallen liksom julkonserten för sjukhusets personal är också ett sätt att synliggöra kyrkan på sjukhuset.

Samverkan

Vi eftersträvar samarbete med alla personalkategorier på sjukhuset. En del kliniker och enheter har vi ett närmare samarbete med, t ex kvinnoklinikens kuratorer och barnmorskor Sachsska barnsjukhuset, kommunikationsavdelningen och obduktionsavdelningen. Det beror både på verksamhetens natur och på personliga kontakter.

Sjukhuskyrkan har en naturlig samverkan med sjukhusets ledning genom teamets kontaktperson, Lena Andersson, vid sjukhusservice.

Sjukhuskyrkoteamet står också till förfogande i sjukhusets PKL- organisation (psykologisk/psykiatrisk kriststödsledning) och sitter med i sjukhusets etiska råd. Christina Lindgren har under året också deltagit i den nystartade etikgrupp som finns på Sachsska barnsjukhuset. Lena Ekberg har under slutet av hösten påbörjat PKL-utbildning som landstinget ansvarar för och som avser PKL ledare. Utbildningen omfattar sex heldagar och avslutas i början av 2016.

Vi har ett gott samarbete med företrädare för andra kyrkor och religioner. I vardagsarbetet möter vi också troende från olika religioner som kommer för bön i våra lokaler.

Miljöarbetet

Vi följer Södersjukhusets miljöpolicy.

Reflektion

Förutom att den allmänna sociala utsattheten i samhället är tydlig i det dagliga livet på Södersjukhuset har under året, här liksom i samhället i stort, flyktingkatastrofen blivit synlig. Sjukhuset får in flyktingar som är sjuka vid ankomsten eller blir sjuka i nära anslutning till sin ankomst hit. Vi märker genom detta en ökad efterfrågan av kontakt med framför allt muslimsk andlig vård men också problem för vården att kommunicera med patienter eftersom behovet av tolkar är större än tillgången samt att det för en del språk nästan är omöjligt att hitta tolkar. Psykisk ohälsa och människor som faller mellan stolarna i samhällets nät hamnar emellanåt hos oss som den sista instansen. Allt detta utmanar oss som arbetar i sjukhuskyrkan på olika sätt, våra tjänster efterfrågas mer och vi får konkreta förfrågningar på diakonala insatser som vi inte kan utföra. Vi får också föra samtal med vårdpersonal som får hantera sociala frågor som egentligen inte ingår i deras uppdrag.

Statistik

- Veckomässa har firats vid 48 tillfällen tillsammans med 185 deltagare.
- Enskild kommunion har skett vid 5 tillfällen.
- ”Tillfälligt avbrott” vägled avslappning har erbjudits vid 45 tillfällen på tisdagar och har sammanlagt haft 452 deltagare.
- Enskilda samtal med patienter vid 238 samtal och vi har haft enskilda samtal med anhöriga och närstående vid 145 tillfällen samt enskilda samtal med personal vid 63 tillfällen.
- Under 2015 har vi haft 7 reflektionsgrupper för personal.
- Avskeds och bisättningsandakter har hållits vid 20 tillfällen, några av dessa har varit för foster.
- Vi har haft ett antal enskilda andakter (ej inom ramen för samtal).
- Minnesstunder för sjukhuspersonal som avlidit har vi anordnat vid något enstaka tillfälle.
- Utryckningar under beredskapstid vid 25 tillfällen dessutom har vi vid flera tillfällen haft rådgivande samtal med personal per telefon samt förmedlat kontakter med andra trosföreträdare.
- Bearbetande samtal/debriefing för sjukhuspersonal och ambulanspersonal har skett vid fem tillfällen.
- Vi ha haft tre vigslar och två namngivningscermonier under året.
- I sjukhuskyrkan har vi under året haft 15 begravningar av barn som dött innan eller i samband med förlossningen eller levat några dagar.

Stor del av vår verksamhet är svår att mäta i statistik, korta möten i meditationsrummet och sjukhuskyrkans öppna lokaler. Någon kommer in tänder ett ljus och berättar om sina anhöriga, någon annan kommer med droppställning och berättar om sin situation i ett kort möte som inte är ett regelrätt samtal men ändå ett själavårdande möte.

Slutord

Sjukhuspastor Christina Lindgren har under en tvåårsperiod deltagit i ett projekt som fokuserat på teologin i sjukhuskyrkan. Våren 2015 resulterade dessa samtalsdagar i en bok, utgiven på Argument förlag, Identitet och uppdrag – självård när livet går sönder, (Kerstin Dillmar, Lars Björklund, red).

Årets avslutningsord är hämtade därifrån, s 14 under rubriken Översättare och Skulptörer?

Kanske är det också vår uppgift att ibland mejsla fram någon eller något i dem vi möter.

Skapa och befria genom att tillsammans med konfidenten försöka lyfta bort det som skymmer.

Det kan förhålla sig på ett liknande sätt med möjligheten att se Guds närvaro. Att vi behöver skala av för att få syn på perspektiven innanför.

Så glad och tacksam att få vara i den tjänsten till vardags, tack alla som gör det möjligt och tack Gud som möter där – innanför.

Christina Lindgren